

**ХЭНТИЙ АЙМГИЙН МӨРӨН СУМЫН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН 41 ДҮГЭЭР
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ**

2025 оны 12 сарын 15 өдөр

Дугаар 47

Мөрөн сум

**Орон нутгийн 2026 оны төсөв
батлах тухай**

, Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.1 дэх, 48.2 дахь хэсэг, 35 дугаар зүйлийн 35.1.9 дэх заалт, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалт, Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн 09 дүгээр хуралдааны 10 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит арван нэгдүгээр хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

Нэг. Сумын 2026 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

/Мянган төгрөгөөр/

1.	Сумын төсвийн орлого бүгд	698198.6
1.1.	Татварын орлого	604599
1.1.1.	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, тэдгээрийн адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого	295000.0
1.1.2.	ҮАОрлого	50000.0
1.1.3.	Хөрөнгийг орлого	8000.0
1.1.4.	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1500.0
1.1.5.	Үл хөдлөх хөрөнгийн татвар	7000.0
1.1.6.	Бууны албан татвар	750.0
1.1.7.	Улсын тэмдэгтийн хураамж	7600.0
1.1.8.	ТТАМ ашигласны төлбөр	2500.0
1.1.9.	Хог хаягдал	12000.0
1.1.10.	Газрын төлбөр	12000.0
1.1.11.	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	158249.0
1.1.12.	Малын тоо толгойн албан татвар	50000.0
	Ус рашааны нөөц ашигласны төлбөр	0
1.2.	Татварын бус орлого	93599.6

0231301012

1.2.1.	Торгуулийн орлого	43000.0
1.2.2.	Бусад орлого	50599.6

Хоёр. Сумын 2026 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 3130435,2 мянган төгрөгөөр баталж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрхийг олгосугай:

2.1.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	293439.8
2.1.1.	Урсгал зардал	293439.8
2.2.	Засаг дарга	2836995.4
2.2.1	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	2836995.4
2.2.1.1.	Засаг даргын Тамгын газар	1484669.8
2.2.1.1.1	Үүнээс: Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	423477.6
2.2.1.1.2	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний төлбөр	
2.2.1.1.3.	Багийн засаг дарга	
2.2.1.1.4.		
2.2.2.	ОНХСан	826451.4
	Үүнээс: Их засвар	0
2.2.3.	Хоршоо хөгжүүлэх сан	100874.0
2.2.4	БХСан	1522.6

Гурав. Сумын 2026 оны төсвийн жилд сумын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний эх үүсвэрээр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний зардлын хэмжээг 826451,4 мянган төгрөгөөр баталсугай.

Дөрөв. Сумын 2026 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 3130435,2 мянган төгрөг буюу дор дурдсанаар баталсугай:

1. Сумын татварын болон татварын бус орлого 698198,6 мянган төгрөг
2. Сумын төсөвт аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 1155434,1 мянган төгрөг
3. Сумын төсөвт аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангаас сумын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг 776451,4 мянган төгрөг
4. Сумын төрийн сангийн урьд оны үлдэгдэл 397954.5 мянган төгрөг
5. Сумын сангуудын урьд оны үлдэгдэл 17522,6 мянган төгрөг
6. Сумын төсвийн тухайн жилийн зээл,зээлийн хүүгийн эргэн төлөлтийг 84874,0 мянган төгрөг.

Тав. "Сумын төсвийн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлт"-ийг 1 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

Зургаа. "Сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2026 оны төсөл арга хэмжээний жагсаалтыг 2 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Долоо. Сумын сангуудын 2026 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх зарлагыг 3 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Найм. "Сумын 2026 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх зардлын жагсаалтыг 4 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

Ес. "Сумын 2026 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх хур хог хаягдлын зардлын жагсаалтыг 5 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Арав. "Сумын 2026 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх Засаг даргын мөрийн хөтөлбөрийн зардлын жагсаалтыг 6 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Хэнтий аймагын Мөрөн сумын ИТХ-ын
2025 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн
47-р тогтоолын Нэгдүгээр хавсралт

Сум/дүүргийн төсвийн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлт

№	ТЕЗ, түүний хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн үзүүлэлт	2026 оны зорилтот түвшин		Зарцуулах төсөв /мян. төгрөг/
		чанарын	тоон	
1	Сум/дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын дарга			293439,8
1.1.	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа			293439,8
1.1.1.	Нутаг дэвсгэрийнхээ эдийн засаг, нийгмийн амьдралын асуудлыг бие даан зохион байгуулж, иргэдийнхээ эрх ашгийг хамгаалан хууль дээдлэн ажиллах			233825.3
1.1.2.	Сумын ИТХ-ын дэргэд "Иргэний танхим" ажиллуулах замаар, УИХ, Засгийн газрын шийдвэр, хурлын байгууллагын бодлого, үйл ажиллагаанд иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх			24614.5
1.1.3.	ИТХ-ын байнгын хороодын үйл ажиллагааг тогтмолжуулж ажиллах			35000.0
2	Сум/дүүргийн Засаг дарга			1908147.3
2.1.	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага			1908147.3
2.1.1.	Иргэдийн оролцоог эрхэмлэн төрийн үйлчилгээг ил тод, шуурхай, хүртээмжтэй хүргэж, тэдэнд хуулиа дээдэлсэн, эрх чөлөөтэй, аюулгүй орчинд үр бүтээлтэй хөдөлмөрлөн сайн сайхан амьдрах бололцоог бүрдүүлэх			1176168.4
2.1.2.	Багийн Засаг дарга			186012,0
2.1.3.	Тохилго тухтай ажиллах бүрдүүлэх			545966.9
2.1.4.	Гэрээт ажилчдын цалин			

Хэнтий аймгийн Мөрөн сумын ИТХ-ын
2025 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн
...47...-р тогтоолын Хоёрдугаар хавсралт

**Сумын 2026 оны ОНХСангийн хөрөнгөөри хэрэгжүүлэх, хөрөнгө оруулалт,
хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний жагсаалт**

№	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2026 онд санхүүжих дүн
		Эхлэх	Дуусах		
1	Шилжих хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээ				
1.1	Орон нутаг судлах танхим	2025	2025	35000.0	25000.0
1.2	Халуун усны байрны засвар	2025	2025	20000.0	7161.5
1.3	Цэцэрлэгийн тоглоомын талбай, дотоод засвар	2025	2025	63065.7	9000.0
	Дүн				41161.5
	Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт				
1	Малын гаралтай дайвар бүтээгдэхүүн боловсруулах цех	2026	2026	26000,0	260000,0
2	Хогны машин	2026	2026	110289,9	110289,9
3	Зөөлөн багийн хашаа	2026	2026	20000,0	20000,0
4	Өлзийт багийн хашаа	2026	2026	20000,0	20000,0
5	Тоглоомын талбайн засвар, тохижилт	2026	2026	240000,0	240000,0
6	Дотуур байрны их засвар	2026	2026	85000,0	85000,0
Нийт дүн					735289,9
1	Өвсний нөөц	2026	2026	20000,0	20000,0
2	Хивэг тэжээлийн нөөц	2026	2026	20000,0	20000,0
3	Малын үүлдэр угсааг сайжруулах / Мах, сүүний чиглэлийн бухан бяруу/	2026	2026	10000,0	10000,0
Нийт дүн					50000,0
Нийт дүн					826451,4

Хэнтий аймгийн Мөрөн сумын ИТХ-ын
2025 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн
...47...-р тогтоолын Гуравдугаар хавсралт

ХОРШОО ХӨГЖҮҮЛЭХ САН, БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ
САНГУУДЫН 2026 ОНЫ ТӨСӨВ.

Үзүүлэлт	ХХСан	БХСан
Нийт зардал	100874.0	1522.6
Хангамж бараа материалын зардал	524,0	
Бичиг хэрэг	150,0	
Шатахуун	254,0	
Шуудан холбоо	120,0	
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	350,0	1522.6
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	100,0	1522.6
Мэдээлэл сурталчилгааны зардал	250,0	
Дотоод эх үүсвэрээс олгох зээл	100000.0	
Эргэж төлөгдөх зээл	100000.0	
Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр	100874.0	
Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	16000.0	1522.6
Зээлийн эргэн төлөлт	81874.0	
Зээлийн хүүгийн орлого	3000.0	

Хэнтий аймгийн Мөрөн сумын ИТХ-ын
2025 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн
47-р тогтоолын Дөрөвдүгээр хавсралт

**БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ НӨХӨН СЭРГЭЭХ ЗАРДЛЫН
САНХҮҮЖИЛТЭЭР 2026 ОНД ХИЙГДЭХ АЖЛЫН ЖАГСААЛТ**

№	Хийгдэх ажил	Хэмжих нэгж	Тоо	Нэг бүрийн үнэ	Нийт үнэ
1	Монгол тарвага сэргээн нутагшуулах	ш	50	800,0	40000,0
2	Ан, агнуурын нөхөрлөлүүдийн байгаль хамгаалах оролцоог нэмэгдүүлэх	Удаа	1	924,5	924,5
3	Хууль бус ан амьтан ангнахаас урьдчилан сэргийлэх, хяналт шалгалтыг зохион байгуулах	Удаа	12	500,0	6000,0
4	Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийг тохиолдуулан сургалт зохион байгуулах	Удаа	2	1200,00	2400,0
5	Ан, амьтан хамгаалахад зориулж мотоцикл худалдан авах	ш	1	4000,0	4000,0
6	FPV (First-Person View) дрон зураглалын нүдний шил	ш	1	3500,0	3500,0
7	Ан, амьтны фотомониторинг судалгааг хийхэд шаардлагатай нөтэбүүк худалдан авна.	ш	1	5000,0	5000,0
8	Ан амьтны тоо толгойг өсгөн үржүүлэх зорилгоор байршил нутагт нь хөв хийж өгнө.	ш	1	14000,0	14000,0
9	Ан амьтанд зориулж өвс, хужир шүү тавьж өгч амьтадын тоо толгойг нэмэгдүүлнэ.	Удаа	1	5000,0	5000,0
10	Шувууны суулт хийх	ш	50	130,0	6500,0
11	Янгир ямаа шинээр сэргээн нутагшуулах /2025/	ш	12	3333,3	40000,0
12	Бэлчээрийн даацыг тогтоох судалгаа	Удаа	1	1920,0	1920,0
13	Идэвхтэн байгаль хамгаалагч ажиллуулах	ш	2	16537,7	33075,5
14	Агнуурын нөөцийг хамгаалах зорилго бүхий мэргэжлийн байгууллагын боловсруулсан амьтны тархац, нөөцийн судалгааны тоо	удаа	1	20000,0	20000,0
15	Тэрбум модны хүрээнд зарцуулах төсөв	ш	1	10500,0	10500,0
Нийт					192820,0

Хэнтий аймгийн Мөрөн сумын ИТХ-ын
2025 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн
...47...-р тогтоолын Тавдугаар хавсралт

**2026 ОНД ХОГ ХАЯГДЛЫГ ЦЭВЭРЛЭХ ХУР ХОГ
ХАЯГДЛЫГ ДАРЖ БУЛШЛАХАД ЗАРЦУУЛАХ ЗАРДАЛ**

№	Хийгдэх ажил	Хэмжих нэгж	Тоо	Нэг бүрийн үнэ	Нийт үнэ
1	Сумын төвийн эзэнгүй нохой устгал	Удаа	2	1700,0	3000,0
2	Голын дагуух хог хаягдлыг цэвэрлэх	Удаа	2	1000,0	2000,0
3	Хур хог хаягдлыг цэвэрлэхэд	Удаа	1	5000,0	5000,0
Нийт					10400,0

Хэнтий аймгийн Мөрөн сумын ИТХ-ын
2025 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн
...47-р тогтоолын Зургаадугаар хавсралт

Засаг даргын мөрийн хөтөлбөрийн задаргаа.

Д/Д	Хийгдэх ажил	Батлагдсан төсөв
1	Улс, бүсийн чанартай тэмцээн уралдаанд оролцох тамирчдад дэмжлэг үзүүлэх	1000.0
2	Залуучуудын үйл ажиллагааг дэмжих	8000.0
3	Хүүхэд хамгааллын ажлыг дэмжих	5000.0
4	Өсвөрийн шигшээ багийн тамирчдад дэмжлэг үзүүлнэ	14000.0
5	Үндэсний спортын арга хэмжээг дэмжих	10000.0
6	Гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр нэгдүгээр түвшинд шалгагдсан багш нарт дэмжлэг үзүүлэх	600.0
7	Мал угаалгын ванн засварлах	10000.0
8	Угийн бичиг	30000.0
9	Монгол тайга нохой	5000.0
10	Архидалтгүй Мөрөн	1000.0
11	ТАХ-ын нийгмийн баталгааг хангах	5000.0
12	Эх хэлний салбар зөвлөл	5000.0
13	Сумын ерөнхий төлөвлөгөө	49500.0
	Нийт дүн	144100.0